

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 50883-12-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' כהן ואח'

מספר בקשה: 115

לפני כבוד השופט שמואל מלמד

1. איליה מרשק

המבקשים:

נגד

פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
2. חנן פרידמן
3. בנק לאומי

המשיבים:

החלטה (בעניין בקשת נאשם 3 בכתב האישום)

בפני בקשה על פי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב – 1982. לפיו מבקש המבקש לקבל מהמשיבים 2,3 להמציא את המסמכים המפורטים להלן:

1. נתוני המחלקה המשפטית ו/או מחלקת הגבייה של הבנק לגבי בקשות שהגיש המשיב 3 ב- 5 השנים האחרונות לשכחות ההוצאה לפועל לפנות חייבים מבתיים, בשל חוב. נתוני המחלקה המשפטית של הבנק באשר לפינויים שבוצעו בפועל בשל בקשות כאמור; פרוטוקולים של דיונים ו/או מזכרי החלטות או כל מסמך אחר שנערך בבנק באשר להחלטה לבקש פינוי חייב מביתו.
2. נתוני המחלקה המשפטית ו/או מחלקת הגבייה של הבנק באשר לבקשות עיקולי מיטלטלין בבתי חייבים אשר הבנק הגיש ב- 5 השנים האחרונות לשכחות ההוצאה לפועל, הן עיקולים ברישום והן הוצאת מעוקלים.
3. נהלי המחלקה המשפטית ו/או מחלקת הגבייה של הבנק בדבר גבייה מחייבים, לרבות הנחיות לעורכי הדין החיצוניים המייצגים את הבנק בתיקי גבייה.
4. נתוני המחלקה המשפטית ו/או מחלקת הגבייה של הבנק בדבר בקשות שהגישו לבנק עורכי הדין החיצוניים המייצגים אותו בהליכי גבייה, לאשר להם לבקש ולבצע הליכי פינוי מבתיים - ו/או הליכי עיקול מיטלטלין נגד חייבים; מבוקש פירוט בדבר בקשות שאושרו ע"י הבנק וכן בקשות שסורבו, וההנמקה בכל מקרה.
5. דוחות חקירה, פרוטוקולים ו/או תחקירים מכל סוג אשר נערכו ע"י המחלקה המשפטית ו/או כל מחלקה אחרת של הבנק בנוגע להסתבכות הבנק בארה"ב בקשר לאירועים בשנים 2000- 2011 ולהסדר שנחתם והוגש לבית המשפט הפדרלי בקליפורניה ב- 2014.

טענות המבקש 1:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 50883-12-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' כהן ואח'

6. לגבי המסמכים המבוקשים בסעיפים 1-4 דלעיל, העד פרידמן כיהן במועדים הרלוונטיים לכתב האישום כיועץ המשפטי של בנק לאומי ולפיכך יש בידיו מידע בדבר כלל תיקי הגבייה של הבנק. לפיכך, יהיה בידיו, באמצעות המסמכים המבוקשים, לספק תמונה מלאה ושלמה אודות הליכי הגבייה הפוגעניים שמנהל בנק לאומי, כפי שעלו בחקירת העד שמעוני ובחקירתה של העדה רקפת רוסק עמינח, מנכ"לית הבנק. כמו גם, נתונים אודות שיקולי הבנק בהחלטות לפנות משפחות מהבית.
7. לגבי כל הליך והליך של הוצאת מעוקלים נדרש לקבל את אישור הבנק מראש, וכי הבנק שוקל במסגרת שיקוליו אם לאשר את ההליך או לא האם.
8. הנחיות הבנק לגבי גבייה מחייבים מצוי בידי המשיב 2. הוא האוחז את מלוא החומר באופן מסודר ומקובץ. מלוא המידע הרלוונטי מצוי בידי העד פרידמן, ולפיכך, על מנת שניתן יהיה לחקרו בחקירה נגדית ולהעמיד בפני בית המשפט תמונה עובדתית מלאה בניגוד לתמונה החלקית שניתן היה לקבל מהעד שמעוני.
9. באשר למסמכים המפורטים בסעיף 5 דלעיל: עדת התביעה רקפת רוסק עמינח נחקרה בנושאים אלו וטענה כי אינה זוכרת או אינה יודעת. המשיב 2, היה מעורב באופן אינטנסיבי ועמוק בכל חקירה, תחקיר או דיון שהתקיימו בבנק לאומי הן בהנהלה והן בדירקטוריון בקשר לפרשת ההסתבכות בארה"ב, ולפיכך יש בידיו את המסמכים הרלוונטיים אשר ישפכו אור על התנהלות הבנק בעקבות הפרשה.
10. בדיון שהתקיים בבית המשפט ביום 24.01.19 חזר ב"כ הנאשם על עיקרי הדברים והוסיף. ראשית, כי לא מדובר בהיקף מסמכים רב. ב"כ המבקש טען כי לא מדובר בריבוי מקרים של פינוי בתים זאת על פי דו"ח ההוצאה לפעול לכלל הבנקים. כך שחלקו של בנק לאומי הוא אף קטן יותר. לעניין הרלוונטיות טען ב"כ הנאשם כי הגנתו של הנאשם בעבירה של פגיעה בפרטיות מסתמכת על הגנות הקבועות בחוק. ב"כ הנאשם הפנה לסעיף 18 לחוק הפרטיות, תשמ"א-1981. וההפניות אליהן מפנה החוק האמור לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965.
11. ב"כ הנאשם טען כי טענת ההגנה של המבקש נסמכת על האמונה שלו כי הוא דיבר אמת. המבחן הוא מבחן אובייקטיבי. על מנת לאמת את המשיב 2 עם האמיתות בהן האמין המבקש על המשיב להעביר לו נתונים בהן יוכל להראות המבקש את טענתו לפיה הבנק גורם לפגיעה בילדים שעה שהוריהם מוצאים מביתם ומוציאים מבתיים מיטלטלין מעוקלים.
12. טענה נוספת בפי המבקש לפיה מדובר באנשים שביצעו עבירות, וכדי לחסות תחת ההגנה שצוינה המבקש מבקש לקבל את התנהלות ופרטי החקירות שביצע הבנק למגר את מעשי העבירה שביצע הבנק. כוונת הדברים היא שאנשים שביצעו את העבירות, מבוקש לבחון כיצד הבנק נהג בהם כדי להשיב את כספי הלקוחות שהבנק שילם לאמריקאים בחסות ההסדר.
13. ב"כ המבקש טען כי אין הבדל בעניין טענות ההגנה בין ההליך האזרחי לפלילי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 50883-12-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' כהן ואח'

14. ב"כ המבקש הפנה לפסיקה והספרות (דיני לשון הרע – ספרו של אורי שנהר) התומכים בעמדתו וארבעה פסקי דין. טען כי בית המשפט מאפשר קבלת ראיות מהצד שכנגד לצורך הוכחות טענות ההגנה של המבקש.

תגובת המשיבה 1

15. הפנתה למסגרת הנורמטיבית הוא כתב האישום. הפנתה למטרותיו של סעיף 108 לחסד"פ. על בית המשפט במסגרת הבקשה לבחון את הרלוונטיות של חומר החקירה הנדרש בהתייחס לכתב האישום בו הואשם המבקש. לאחר שבית המשפט יקבע את כי מדובר בחומר רלוונטי עליו לעסוק בשאלת הפגיעה פוטנציאלית בצדדים שלישיים. המשיבה אחת טענה כי במקרה הנוכחי מדובר במסע דיג ולכן אין רלוונטיות לחומר המבוקש כלל.

16. המשיבה 1 טענה כי הבקשה מתייחסת לחמש שנים אחרונות שעה שהאישומים מייחסים למבקש 1 אישומים מאוקטובר 2014 ועד אפריל 2015. מכך שאין ביניהם ובין השאלה הנתונה להכרעת בית המשפט, דבר. הבקשה מתייחסת לשנים לאחר ביצוע העבירה ומשכך יש מקום לדחות את הבקשה.

17. המבקש 1 לא פירט בבקשתו מהו אותו צורך של פריסת התמונה מלאה אותו הוא מבקש לפרוס, ואינו מניח את התשתית הבסיסית להסבר מדוע חומר זה הינו חומר רלבנטי למסכת הנדונה כתיק זה.

18. המשיבה 1 טענה כי בהנחה שההגנה מבקשת את החומרים הללו לצורך ביסוס טענות ההגנה ומניע. המשיב לא ביסס במסגרת בקשתו את הבסיס העובדתי להגנתו האם הדבר נעשה בשל נסיבות אישיות של המבקש 1 שמא מדובר במעשים שבוצעו בשל העניין הציבורי. כלל לא ברור בשלב זה מהי טענת ההגנה בה נוקט המבקש 1, אולם הגנה זו צריכה הייתה להיות בידיעתו שעה שפעל לפיה. לטענת המשיבה קבלת מסמכים רבים לא יכולה לבסס את הגנת המבקש 1.

19. המבקש 1 מבקש להסיט את בית המשפט ממהלכו של הדיון העומד בפניו. מהשאלה הקונקרטית האם המבקש 1 (ושאר הנאשמים) עברו עבירות פליליות? החומר המבוקש חסר רלוונטיות - קו ההגנה שמנותק מאמירות המבקש במשטרה (הודעות שהוגשו לבית המשפט).

20. לגבי סעיף 5 לבקשה, ההסכם אליו מכוון המבקש 1 והוגש לבית המשפט, אין לו כל רלבנטיות לעניין העומד להכרעת בית המשפט. שכן ההסכם לא היה בידיעתו של המבקש 1 שעה שביצע את המעשים המיוחסים לו.

21. במסגרת הדיון שהתקיים חזרה ב"כ המאשימה על טיעוניה בכתב והדגישה כי המבקש מבקש לעשות מסע דיג, כאשר אין בידיעתו כלל מידע לגבי המסמכים אותם הוא מבקש. כמו כן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 50883-12-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' כהן ואח'

טענה כי במסגרת הבקשה נעשה היפוך צדדים, הנאשמים הפכו למאשימים כנגד הבנק, בהיפוך לכך שמי שעומד לדין הם הנאשמים ולא בנק לאומי.

תגובת המשיבים 2-3

22. המשיבים 2-3 מתנגדים לבקשה, על כל חלקיה. המבקש 1 לא הניח תשתית לרלבנטיות החומר המבוקש על-ידם. אין בבקשה אפילו טענה לרלבנטיות של המסמכים האמורים. המידע המבוקש אינו רלבנטי, אינו קשור למעשי הנאשמים (שכן לא היה בידעת הנאשמים או מי מהם בעת האירועים) ואינו יכול להקים לנאשמים או מי מהם הגנה.

23. המידע המבוקש כולל חומר שיש בו לפגוע בסודותיו המסחריים של הבנק ובסודיות הבנקאית ואף חומר חסוי בחיסיון עו"ד-לקוח.

24. אין במידע המבוקש כדי להעלות או להוריד בבירור העבירות הפליליות המיוחסות לנאשמים. אין במידע על פעילויות הבנק להועיל למי שבחר בידועין בדרך של פגיעה בזכויות יסוד. ביסוד הבקשה עומד ניסיון להפוך את היוצרות, להסיט את הדיון מהעיקר ולהפוך את הנאשמים למאשימים.

25. המסמכים המבוקשים לא היו מעולם בידעת הנאשמים או מי מהם, וחלקם הגדול מתייחס לעניינים המאחרים לאירועים נושא כתב האישום. ממילא לא ייתכן קשר סיבתי בין תוכנם של מסמכים אלה לבין המעשים המיוחסים לנאשמים.

26. לגבי המסמכים הקשורים להסכם בארה"ב גם לגביהם המבקש 1 לא הציג סיבות לרלוונטיות שלהם. המסמכים המבוקשים אינם רלבנטיים כלל לבירור העניין הנדון בבית המשפט. נראה, כי המסמכים הללו לא נועדו להגנת הנאשם בתיק המתנהל נגדו; אלא לניהולו של משפט ציבורי נגד הבנק. גם מסמכים אלה לא היו מעולם בידעת הנאשמים או מי מהם. ממילא לא ייתכן קשר סיבתי בין תוכנם של מסמכים אלה לבין המעשים המיוחסים לנאשמים.

דיון

27. הכלל בבקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ הוא רלוונטיות. הבקשה לוקה בחסר עיקרי והוא התייחסות לשאלת הרלוונטיות. המבקש בבקשתו בכתב כלל לא התייחס לשאלה זו ולא נתן נימוקים מדוע הבקשה שהגיש מתייחסת לחומר רלוונטי לדיון שבפני. המבקש קבע במסגרת הבקשה קביעה לפיה החומר המבוקש נועד "לספק תמונה מלאה ושלמה אודות הליכי הגבייה הפוגעניים שמנהל בנק לאומי". המבקש קבע קביעה שלא הוכחו או הוצגה ראיה כל שהיא לפיה מדובר בהליכי גבייה פוגעניים. מכאן המשיך המבקש וביסס את בקשתו על הנחה שלא ברור על מה היא מבוססת. העדר ביסוס הרלוונטיות המשיך שעה שבית המשפט נדרש לצוות על העברת מסמכים מהחמש שנים אחרונות. בית המשפט עוסק באישום הראשון אירועים שאירעו עד לאפריל 2015. המבקש אף לא סבר שיש מקום להסביר לבית המשפט מדוע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 50883-12-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' כהן ואח'

נדרשים מסמכים אלו ובמה הם רלוונטיים לכתב האישום בו דן בית המשפט. העדר הסבר ואופי הדרישה מעידים על העובדה כי מדובר במסע דייג. בדיון הסביר ב"כ הנאשם כי הרלוונטיות נוגעת להתנהלות ציבורית של המבקש. יצוין כי חופש ההפגנה של המבקש אינה במחלוקת והניסיון להציג כי מעשיו על רקע פגיעה בצדדים שלישיים אינה מעלה או מורידה לשאלת הרלוונטיות של המבקש את מבוקשו בבקשה זו, שכן השאלה אינה זכות המבקש להפגין שהיא זכותו החוקתית, אלא גדר זכות ההפגנה.

28. בית המשפט מבקש להבהיר כי לא ברור מתוך הבקשה בכתב האם המבקש מבקש לקבל נתונים סטטיסטיים שמא הוא מבקש לקבל את תיקי הגביה עצמם. בדיון בעל פה הבהיר ב"כ המבקש כי הוא מבקש לקבל את תיקי הגביה עצמם, שהם חוסים תחת סודיות בנקאית. מעבר לכך יאמר כי מדובר בעניינם של צדדים שלישיים הנדרשים להגיב גם אם שמותיהם ימחקו כעצת המבקש, והוא כלל לא התייחס לכך. העובדה ששמו של צד ג' נמחק עדיין לא מאפשרת העברת מידע לגביו ללא הסכמתו. המידע המצוי במסמכים אלו הוא רב מאד. שמו של אדם אינו אמצעי זיהוי יחיד. המבקש התעלם לחלוטין משאלת הפרטיות של אותם אנשים. היחידים שהתייחסו לשאלה זו הוא המשיב 3 ואני סבור שיש ממש בטענה זו. מדובר בפגיעה בצדדים שלישיים שאינה מידתית, ודאי שלא ניתנת להם זכות טיעון.

29. בנוסף, התיקים והמסמכים של ההוצאה לפועל אותם מבקש ב"כ המבקש לקבל, לא ברור כי הם מכילים את התשתית של המידע הדרוש (פגיעה בקטינים). ברור כי את פינוי הדירות ואת עיקול המיטלטלין לא מבצע הבנק, אלא קבלני ההוצאה לפועל. ב"כ הנאשם לא הניח שום תשתית ראייתית כי המסמכים הנדרשים כוללים את הנתונים הנדרשים. האם קבלני ההוצאה לפועל מדווחים לבנק במועד ביצוע העיקול ברישום כי במקום יש ילדים ואיזה ערבות יש לכך שהוצאת המיטלטלין בוצעה בנוכחות ילדים? העדר הסבר או התייחסות לשאלות אלו שנתונים אלו נמצאים במסגרת המסמכים המבוקשים מעידים על מסע דייג יותר מאשר נתונים שיכולים להועיל להגנת המבקש.

30. טענה של המדינה הייתה כי במועד ביצוע העבירות המיוחסות למבקש המידע המבוקש כלל לא היה בידיעתו של המבקש. ב"כ המבקש הבהיר כי הדברים היו בידיעת הציבור והפנה לכתבות בעיתונות. ב"כ המבקש הפנה לספרות ופסיקה התומכת בעניין. בית המשפט יאמר כי עיין בספרות ובפסיקה, אכן כטענת ב"כ המבקש ההגנה אליה הפנה ב"כ המבקש חלה הן על ההליך הפלילי והן על ההליך האזרחי. אולם קיים הבדל מהותי בין ההליך האזרחי להליך הפלילי בעבירה אליה הפנה ב"כ הנאשם והוא ביסוד הנפשי. איני מוצא מקום בשלב הנוכחי לנתח את יסוד המודעות של הנאשם, שכן הנאשם טרם העיד בפניי. ניתוח של מודעות הנאשם לפגיעה בפרטיות תוך הסתמכות על טענת ההגנה הקיימת בחוק איסור לשון הרע היא טענה שיש לבחון לאחר עדותו של הנאשם ותוך מתן הזדמנות לטעון בעניין. בית המשפט רק יפנה את הצדדים לפרק 11 לספרו של אורי שנהר. אולם ניתן לומר כבר כעת כי היסוד הנפשי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 50883-12-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' כהן ואח'

בביצוע העבירה אינו מאפשר להסתפק רק על פסיקה אזרחית כיוון שחובת הוכחה היא שונה ומרגע שהיא מוכחת נטלי הוכחה של ההגנה גם הם משתנים.

31. בית המשפט עיין בפסקי הדין אליהם הפנה ב"כ הנאשם. לעניין טענת ב"כ הנאשם כי ההגנה קיימת לגבי נתונים שאינם בידיעת המבקש. אציין רק כי התשתית הראייתית באותם פסקי דין לא התייחסה למידע שלא היה בידיעת המפרסם, אלא היה בידי המפרסם מידע אותו הוא פרסם וחומר נוסף שלא היה בידיעתו תמך בפרסום, אך לא היווה את מקור הפרסום, עניין זה אושר על ידי בית המשפט. במקרה הנוכחי על פי אמרות המבקש במשטרה לא ברור כלל התשתית העובדתית לידיעות המבקש שעה שלכאורה ביצע את המיוחס לו. דבר זה יכול היה להתברר במסגרת פירוט ידיעות הנאשם במסגרת הבקשה בכתב או בעל פה. אולם ב"כ המבקש לא התייחס לכך במסגרת הבקשה שבפניי. אציין כי בהקשר הפלילי הספר של המלומד אורי שנהר מפנה להליך פלילי ע"פ (ת"א) 66/88 המתייחס להסתמכות על פרסום שהיה בידיעת הנאשמים שעה שפורסם הפרסום, אך המפרסם לא בדק אמינותו.

32. לגבי המסמכים של המו"מ אותם מבקש המבקש לקבל, מתייחס להסכם בארה"ב. מדובר במסמכים החוסים תחת חיסיון עו"ד לקוח. המבקש כלל לא התייחס לצורך בהסרת אותו חיסיון, המבקש גם לא התייחס בבקשה לשאלת הרלוונטיות של מסמכים אלו והשפעתם על מעשי המבקש. טענתו של הנאשם כי הבנק גנב מהציבור כספים והעביר אותם לאמריקאים באותו הסדר היא טענתו של המבקש, אותה הוא מבסס על ההסדר. אציין כי כלל לא מצאתי קשר סיבתי כל שהוא בין המסמכים המבוקשים למעשי המבקש. בהעדר קשר כזה שעה שאין למבקש ידיעה על קיומם של מסמכים כאלו, הרי שלא הוכחה שאלת הרלוונטיות. הטענה של המבקש כי פעולות הבנק הן בניגוד לחוק נלמדות מההסדר לפי הבנת המבקש. לא ברור מה המסמכים המבוקשים יכולים לחזק את גרסת המבקש. בהעדר התייחסות לטענה האמתית של הבנק של חיסיון עו"ד לקוח אין מקום לקבל את הטענה.

33. לעניין הנחיות הבנק לעו"ד החיצונים. ב"כ לא הניח תשתית לכך שמדובר בחומר ראייתי הדרוש להגנת הנאשם. ב"כ הנאשם ביסס את טענתו לגבי סעיף זה כמוצא לסתור טענות עד תביעה שהופיע בבית המשפט. מציאת סתירות לעדי התביעה כאשר עדים אלו כבר העידו אינה יכולה לבסס סיבה להעברת חומר הדרוש והיה על המבקש לו חשב, שהגנה זו עומדת לו לבקש אותה טרם העיד העד. לא מדובר בחומר רלוונטי להגנת הנאשם והדבר מצטייר יותר כמסע דיג מאשר טענת הגנה מבוססת.

34. בית המשפט חייב לומר כי קיים קושי מהותי אליו המבקש בחר שלא להתייחס וזו שאלת החסיונות. מדובר בטענה חזקה של הבנק שיש צורך להסיר מכשול זה כדי לעבור לדיון בבקשה עצמה. ב"כ הנאשם בחר להתעלם משאלה זו. לעניין מסמכי הוצאה לפועל כלל לא נשאלו צדדים שלישיים, לא מעורבים במשפט, לגבי הסכמתם למסור מסמכים אלו, העובדה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

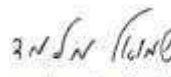
ת"פ 50883-12-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' כהן ואח'

כי הנאשם טוען כי יש לו הגנה במסמכים אלו מבלי שהוא ביסס אותה לא יכולה לגבור על החיסיון. מעבר לזה כפי שציינתי השחרת שמות האנשים שהמסמכים שלהם מבוקשים אינה עולה או מורידה מהצורך להסיר את החיסיון הבנקאי וכמובן את הסכמתם לכך שהמסמכים שלהם ימסרו למבקש. גם לגבי המסמכים של חקירת הבנק שלא ברור שאכן קיימים. המשיב 2 באמצעותו מבוקשים המסמכים היה עו"ד של הבנק ובמסגרת זו חל חיסיון עו"ד לקוח. לא מצאתי כי מתקיימים נסיבות המצדיקות הסרת חיסיון זה שעה שלא ברור כלל כי מסמכים אלו קיימים, כאשר ההסדר בין הצדדים, הבנק והרשויות בארה"ב פורסם.

35. לפנים משורת הדין, על מנת שיהיה אומדן מספרי לטענות ב"כ המבקש לבסס בהמשך טענותיו, אני מורה לבנק לאומי להעביר כמות מספרית של מקרי פינוי חייבים לבנק, מדירותיהם במהלך שנת 2014. וכן כמות מספרית של מקרים של עיקולים בעין, שבוצעו במהלך שנת 2014. מעבר לכך, הבקשה ליתר החומרים המבוקשים נדחית.

36. מזכירות נא להודיע לצדדים. המדינה תדאג להעביר את ההחלטה לבנק לאומי על מנת שיעביר את הנתון המספרי לשני הפרמטרים שנקבעו בסעיף 35.

ניתנה היום, כ"א שבט תשע"ט, 27 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.

שמואל מלמד, שופט

